

Lov i den foreliggende Skikkelse, ville Landarbejderne ganske sikkert faa den Følelse, at man her i Rigsdagen driver Løjer med dem, og det vilde være meget beklageligt. Jeg vil ikke holde noget langt Foredrag, fordi jeg mener, at vi hurtig her i Folketinget kunne give Besked i denne Sag. Man har oppe i Landstinget fra Højres Side talt, som om de 4 Mill. Kr. aarlig i 5 Aar, som Folketinget foreslog i Fjor, i Grunden bleve kastede i Vandet eller i alt Fald blev givne bort under saadanne Vilkaar, at Staten ikke mere havde synderlig Lod eller Del i disse Penge. Det er jo imidlertid en ren Misforstaaelse. Det Offer, Statskassen vil komme til at bringe, selv om man benytter disse 4 Mill. Kr. aarlig i Løbet af 5 Aar, er efter min Mening saa lille, at det ligefrem er en Skam at klage derover. Den usædvanlige Garanti, der er i dette, at det bliver de dygtigste og flinkeste af Landarbejderne, der faa de omhandlede Lodder, ved Siden af det Pant, der er i Ejendommen, byde tilsammen en større Garanti over for Statskassen, end man mange Gange har, naar man laaner Penge ud i Ejendomme. Dersom vi tænke os, at man laaner saadant noget som $2\frac{3}{4}$ paa en Ejendoms Værdi, og vedkommende Mand saa er baade udygtig og uærlig, vil der efter min Mening ikke være paa langt nær saa stor Garanti for Kreditor, som der vil være i det foreliggende Tilfælde. Man har oppe i Landstinget talt om, at Landarbejderne sagtens kunde have sammensparet 800 Kr. Min Mening er nu den og har hele Tiden, siden vi fik den Sag paa Bane her i Rigsdagen, været den, at man skulde fortrinnsvis tage Sigte paa de Landarbejdere, der allerede havde sat Bo, altsaa enten have Bo i en lejet Stue eller selv eje et Hus uden Jord eller i alt Fald med ubetydeligt Jordtilliggende. Dersom man imidlertid vil søge omkring blandt saadanne Arbejdere for at finde en, der er i Besiddelse af 800 Kr., vil man komme til at søge ret længe, og det kan ikke nytte, man siger, at Landarbejderne sagtens kunde have sammensparet 800 Kr., naar de alligevel ikke have dem. Det kan vel ogsaa undertiden ske, at adskillige af dem, der klage over den store Ødselhed, som nu findes, ogsaa blandt Landarbejderne, ogsaa drikke et Par Glas Champagne mere end højst nødvendigt. Naar man fra Højres Side i Landstinget stiller sig saaledes som i den foreliggende Sag, er det let forstaaeligt, om Tallet bliver større og større af dem i Befolkningen, der ønske Landstinget derhen, hvor Peberet

gror. Da Flertallet i Landstinget er gaaet saa langt bort fra Landbokommissionens Indstilling, uagtet Kommissionens Sammensætning var en saadan, at man maatte forudsætte, at ogsaa Landstinget vilde tage Hensyn til denne Indstilling, og da man i øvrigt har stillet sig tilnærmelsesvis paa samme Standpunkt over for Toldkommissionens Indstilling, kunde man egentlig have Grund til at nære Tvivl om, hvorvidt det at nedsætte Kommissioner her i Rigsdagen til at gøre forberedende Arbejder for Regering eller Rigsdag i en eller anden Retning, virkelig har Betydning. Jeg hører til dem, der tvivle stærkt i saa Henseende. Jeg vil varmt anbefale, at man her i Folketinget fører det foreliggende Forslag tilbage til den Skikkelse, hvori det forlod Folketinget i Fjor. Det er en Skikkelse, hvori vi kunne være det bekendt baade over for Landarbejderne, over for Samfundet i det hele og ogsaa over for Statskassen, og Statskassen er jo dog i Virkeligheden, naar alt kommer til alt, det danske Folk Kasse.

J. H. Jensen: Da jeg ikke ønsker at gentage, hvad der er udtalt af den ærede første og den ærede sidste Taler, og delvis ogsaa af den mellemste, og heller ikke at gentage, hvad jeg sagde ved Sagens Behandling i Fjor, bliver det selvfølgelig ikke ret meget, jeg har at sige ved Behandlingen nu. Jeg skal bemærke, at mine Udtalelser i Fjor vedkender jeg mig fuldt ud. Jeg staar med de samme Anskuelser nu som den Gang, og jeg tror fuldt saa ubetinget nu, at det er nødvendigt, at der bliver gjort noget i denne Sag, som jeg troede den Gang. Der er ikke foregaaet saadanne Ting siden i Fjor, som skulde give mig en forandret Opfattelse, men snarere saadanne Ting, som berettiger mig til at tro, at denne Sag nu er mere paatrængende, end den maaske var for et Aar siden. Naar jeg nu vender mit Blik til det Forslag, der ligger paa Folketingets Bord, maa jeg udtale min Beklagelse over, at denne Sag er bleven rejst her iblandt det danske Folk, i hvert Fald hvis jeg skal gaa ud fra den Forudsætning, at dette skulde være det hele, som kunde opnaas. Da denne Sag blev rejst, og der blev taget saa varmt fat paa den — jeg kan gerne sige fra alle politiske Partier — blev der ogsaa rejst en Forventning blandt den danske Landarbejderstand om, at der nu vilde blive gjort noget til deres Fordel, idet der vilde blive aabnet dem en Adgang til paa billigere Maade end hidtil at skaffe deres Udkomme. Men efter